

รายการ “ศาลปกครองพบประชาชน”
ดำเนินการโดย ศาลปกครอง ร่วมกับ สมาคมสื่อช่อสะอาด
ออกอากาศทางสถานีวิทยุ เครือข่ายสมาคมสื่อช่อสะอาด

วัน/เวลาออกอากาศ	วันจันทร์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
หัวข้อการสนทนา	“เจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่อลวงล้ำ ล้ำน้ำ...เป็นการละเลยต่อหน้าที่หรือไม่?”
ผู้ให้สัมภาษณ์	นางสาวณัฐจิราภรณ์ เรืองศักดิ์ วิทยากรจากสำนักงานศาลปกครอง
ผู้ดำเนินรายการ	นางสาวพรนภา บุญฤทธิ เจ้าหน้าที่สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานศาลปกครอง

ประเด็นสนทนา

สวัสดีค่ะ พบกับรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ทางเครือข่ายสมาคมสื่อช่อสะอาด ครอบคลุมพื้นที่ ๗๖ จังหวัด จำนวน ๔๒๑ สถานีทั่วประเทศ เราจะพบกันได้เป็นประจำทุกวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา ๑๙.๓๐ – ๒๐.๐๐ น. กับข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและคดีปกครองค่ะ

เช่นเคยค่ะ ก่อนที่จะไปพบกับวิทยากรในช่วงแรก เราไปรับฟังสาระความรู้เกี่ยวกับการไต่ถามข้อพิพาทในคดีปกครองกันก่อนค่ะ

-----สารคดีไต่ถาม-----

กลับเข้าสู่ช่วงที่สองกับรายการศาลปกครองพบประชาชน ซึ่งยังอยู่กับเบิร์ดพรนภา บุญฤทธิ เจ้าหน้าที่ศาลปกครองค่ะ

คุณผู้ฟังคะ หากใครคิดจะปลูกสร้างอาคารที่พักอาศัยหรือต่อเติมอาคารสร้างเป็นร้านอาหารริมแม่น้ำ เพื่อให้มีจุดเด่นเรียกลูกค้าให้เข้ามาใช้บริการมากขึ้น โดยการปรับภูมิทัศน์ให้มีสิ่งปลูกสร้างยื่นลงไปในทะเลหรือแม่น้ำแล้วละก็...อย่าคิดว่าจะทำกันได้ง่าย ๆ นะคะ เพราะหากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดแล้ว กรมเจ้าท่าซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบย่อมมีอำนาจตามกฎหมาย ที่จะสั่งให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ได้รับอนุญาตหรือก่อสร้างไม่ถูกต้องได้ แต่หากว่าเจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการให้รื้อถอนจนสร้างความ

เดือดร้อนเสียหายให้แก่ประชาชนคนอื่นแล้วละก็ เจ้าหน้าที่อาจถูกร้องเรียนว่าละเลยต่อหน้าที่ได้เช่นกัน

สำหรับอุทธรณ์คดีปกครองที่วิทยากรหยิบยกมาแล้วให้ฟังในวันนี้ เป็นกรณีที่ประชาชนผู้อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงกับเจ้าของร้านอาหารแห่งหนึ่ง ที่ได้ยื่นคำขอทำสิ่งล่วงล้ำลำน้ำต่อสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำของกรมเจ้าท่า เพื่อขอซ่อมแซมบ้านซึ่งชำรุดเสียหายจากน้ำท่วมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยจะซ่อมแซมเท่าพื้นที่เดิม บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาด้านหน้า โดยกรมเจ้าท่าได้ออกใบอนุญาตให้เจ้าของร้านอาหารทำการซ่อมแซมบ้านพักอาศัยได้ เพื่อให้มีสภาพปลอดภัย โดยมีระยะไม่ต่ำกว่าบริเวณข้างเคียง แต่ปรากฏว่าเจ้าของร้านอาหารได้กระทำการซ่อมแซมบ้านพักอาศัยเกินไปกว่าที่ได้รับอนุญาต ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้อยู่อาศัยในบริเวณนั้น เห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งให้รื้อถอนไม่ดำเนินการใด ๆ ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐเช่นนี้จะเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร วันนี้เราได้รับเกียรติจากนางสาวณัฐจิราภรณ์ เรืองศักดิ์ วิทยากรจากสำนักงานศาลปกครองจะมาอธิบายและให้ความรู้กับเราในเรื่องนี้กันค่ะ สวัสดีค่ะคุณณัฐจิราภรณ์

สวัสดีครับคุณเบิร์ด สวัสดีครับคุณผู้ฟังทุกท่านค่ะ

๑. ข้อพิพาทในคดีนี้ มีเรื่องราวความเป็นมาอย่างไรคะ

คดีนี้ เกิดจากร้านอาหารแห่งหนึ่งซึ่งตั้งริมแม่น้ำเจ้าพระยาในเขตพื้นที่จังหวัดใกล้ ๆ กรุงเทพฯ นี้เองครับ โดยผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นประชาชนที่อยู่อาศัยใกล้ ๆ กับร้านอาหารที่พิพาท ได้รับความเดือดร้อนจากการละเลยต่อหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่า (ผู้ถูกฟ้องคดี) กรณีผู้ฟ้องคดีกับพวก ได้มีหนังสือร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดให้ตรวจสอบร้านอาหารที่พิพาทนี้ที่ปลูกสร้างบนทางสาธารณ-ประโยชน์กีดขวางทางลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเดิมเป็นเส้นทางสำหรับนำสินค้ามาจำหน่ายทางน้ำ โดยผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าได้มีการตรวจสอบและดำเนินคดีจนถึงที่สุดแล้ว จนกระทั่ง ผ.อ.สำนักงานเจ้าท่า มีคำสั่งให้เจ้าของอาคารรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต จำนวน ๙ ตารางเมตร ออกไปให้พ้นจากแม่น้ำเจ้าพระยา โดยให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว แต่ปรากฏว่า เจ้าของร้านอาหารยังมิได้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง และเจ้าหน้าที่ไม่ได้มีการดำเนินการใด ๆ กับร้านอาหารแห่งนี้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีและประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นได้รับความเดือดร้อนเสียหาย จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ค่ะคุณเบิร์ด

๒. ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายอย่างไรคะ จึงกลายมาเป็นประเด็นข้อพิพาท ที่นำมาสู่การฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ผู้ฟ้องคดีให้เหตุผลอย่างนี้ครับว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่า (ผู้ถูกฟ้องคดี) ในการละเลยการบังคับใช้กฎหมาย ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำน้ำโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า มีฐานความผิดตามมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีต้องพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่สองส่วนประกอบด้วย ส่วนแรก เป็นการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะผู้เสียหายได้ดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญากับนายนที (นามสมมุติ) เจ้าของร้านอาหารที่พิพาท จนกระทั่งศาลจังหวัดได้มีคำพิพากษา และส่วนที่สอง เป็นการดำเนินการทางปกครองตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องออกคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าว รื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ล่วงล้ำลำน้ำนั้นให้เสร็จสิ้นโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่มีการรื้อถอน ผู้ถูกฟ้องคดีต้องนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อให้มีคำสั่งหรือคำพิพากษาบังคับให้มีการรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นต่อไป

ในส่วนของผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคฯ ที่เป็นผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ให้การว่าเมื่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีตรวจพบการกระทำความผิดว่ามีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลงไปใต้น้ำเจ้าพระยา ไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้ดำเนินการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ขณะเดียวกันผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้พิจารณาออกคำสั่งทางปกครองโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน มีคำสั่งเพื่อให้นายนที เจ้าของร้านอาหารดำเนินการแก้ไขอาคารที่ปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต และมีคำสั่งแจ้งให้นายนทีดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำ ตลอดจนได้ดำเนินการกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามรูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ

ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยครบถ้วนแล้ว ข้อเท็จจริงข้างต้นแสดงให้เห็นแล้วว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ละเลยการบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ แต่อย่างใด การปฏิบัติราชการของผู้ถูกฟ้องคดีจึงเป็นไปตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ค่ะ
คุณเบิร์ด

๓. หลังจากได้ฟังคำชี้แจงของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย ศาลปกครองชั้นต้นมีความเห็นและ ได้วินิจฉัยคดีนี้อย่างไรบ้างคะ

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อนายนที เจ้าของร้านอาหารได้กระทำการซ่อมแซมบ้านพักอาศัยล่องลำลำน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาจำนวน ๙ ตารางเมตร ซึ่งเกินไปกว่าที่ได้รับอนุญาต จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขใบอนุญาตดังกล่าว และฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ เจ้าทำจึงมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดดังกล่าว รื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่ง ผอ. สำนักงานเจ้าท่า (ผู้ถูกฟ้องคดี) ในฐานะผู้รับมอบอำนาจเจ้าท่าจากอธิบดีกรมเจ้าท่าได้มีหนังสือแจ้งให้นายนที ดำเนินการแก้ไขอาคารที่ปลูกสร้างล่องลำลำน้ำให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ต่อมา นายนทีได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณาอุทธรณ์แล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ จึงได้มีคำสั่งให้นายนที รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่องลำลำน้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต จำนวน ๙ ตารางเมตร ออกไปให้พ้นจากแม่น้ำเจ้าพระยา โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว แต่นายนที เพิกเฉย ไม่ได้ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี จึงถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าท่า ตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดี ในฐานะผู้รับมอบอำนาจเจ้าท่าจากอธิบดีกรมเจ้าท่าจึงมีอำนาจหน้าที่ต้องยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่องลำลำน้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต จำนวน ๙ ตารางเมตรของนายนที ตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว นับแต่วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

อย่างไรก็ตาม มีข้อเท็จจริงปรากฏต่อมาว่า ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลใช้บังคับ แต่ปรากฏว่าบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอาจเกิดผลกระทบที่รุนแรงต่อสังคมโดยรวม ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะ

ในภาคการเกษตรและการอยู่อาศัยของประชาชนริมน้ำซึ่งเป็นวิถีชีวิตชุมชนดั้งเดิม หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงออกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เรื่อง บรรเทาความเสียหายให้แก่ประชาชนในกรณีปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐ โดยข้อ ๑ กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการควบคุมไม่ให้มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำอีกต่อไป ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๑๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต แจ้งให้เจ้าท่าทราบถึงการฝ่าฝืนหรือการปลูกสร้างซึ่งไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตดังกล่าว ทั้งนี้ ให้ผู้ที่แจ้งภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวได้รับยกเว้นโทษทางอาญาและโทษปรับทางปกครองสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๒ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑ แล้ว ให้บุคคลดังกล่าวยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงการครอบครองหรือการได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้น เพื่อประกอบการพิจารณาต่อเจ้าท่าภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่แจ้ง และให้เจ้าท่ามีคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตเป็นหนังสือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารหลักฐานครบถ้วน

ซึ่งจากคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติดังกล่าว จะเห็นได้ว่า เป็นมาตรการผ่อนผันให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่ปลูกสร้างอาคารล่วงล้ำลำแม่น้ำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ หรือเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตแล้ว แต่ปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ให้มาดำเนินการแจ้งให้เจ้าท่าทราบ เพื่อจะได้รับการยกเว้นโทษทางอาญาและโทษปรับทางปกครองสำหรับความผิดที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ พร้อมทั้งให้โอกาสบุคคลดังกล่าวยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงการครอบครองหรือการได้รับอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใด เพื่อให้เจ้าท่าพิจารณาออกคำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตต่อไป เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายนที ได้ยื่นแบบการแจ้งปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำตามนัยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่ง ผอ.สำนักงานเจ้าท่าฯ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ได้รับเรื่องดังกล่าวไว้ และได้พิจารณาแล้วเห็นว่า สิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำของนายนที อยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถพิจารณา

อนุญาตได้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงได้อาศัยอำนาจตามข้อ ๒ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ประกอบกับประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการพิจารณาอนุญาตปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่วงล้ำลำแม่น้ำ ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งกรมเจ้าท่าออกใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ ให้แก่นายนทีปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ โดยพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตดังกล่าวเป็นพื้นที่เดียวกันกับพื้นที่ที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแจ้งให้นายนที รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำแม่น้ำที่ปลูกสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตออกไป ดังนั้น **เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาออกใบอนุญาตให้ปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำให้แก่นายนทีแล้ว ย่อมมีผลทำให้คำสั่งรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำแม่น้ำของผู้ถูกฟ้องคดี ถูกยกเลิกหรือเพิกถอนไปโดยปริยาย** ผอ.สำนักงานเจ้าท่า (ผู้ถูกฟ้องคดี) จึงไม่ละเลยต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ กรณีไม่ดำเนินการให้มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ล่วงล้ำลำน้ำแต่อย่างใด ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำพิพากษายกฟ้อง ค่ะคุณเบิร์ด

๔. เมื่อผลการพิจารณาออกมาเช่นนี้ ผู้ฟ้องคดีดำเนินการอย่างไรต่อไปคะ

แน่นอนครับว่า เมื่อศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมน้ำซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีก็ไม่เห็นด้วย จึงอุทธรณ์คำพิพากษาต่อศาลปกครองสูงสุดเป็นคดีนี้ เพื่อขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้ ผอ.สำนักงานเจ้าท่า (ผู้ถูกฟ้องคดี) ละเลยต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ กรณีไม่ดำเนินการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ค่ะคุณเบิร์ด

๕. เมื่อคดีนี้มาสู่การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ศาลฯ มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยอย่างไรคะ

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว **คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ กรณีไม่ดำเนินการให้มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ล่วงล้ำลำน้ำตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดี ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๙ หรือไม่**

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ภายหลังจากที่ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนนทบุรี ให้ตรวจสอบกรณีร้านอาหารของนายนที ปลูกสร้างกีดขวางทางเดินสาธารณะประโยชน์สำหรับเดินลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ผอ.สำนักงานเจ้าท่า (ผู้ถูกฟ้องคดี) จึงได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวพบว่า นายนที ได้ยื่นคำขอทำสิ่งล่วงล้ำลำน้ำต่อสำนักความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ กรมเจ้าท่า เพื่อขอซ่อมแซมบ้านซึ่งชำรุดเสียหายจากน้ำท่วมเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยจะซ่อมแซม

เท่าพื้นที่เดิมบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาด้านหน้าที่ดินของนายนที ผู้อำนวยการสำนัก
ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทางน้ำ ในฐานะผู้รับมอบอำนาจเจ้าท่าจากอธิบดีกรม
เจ้าท่าในขณะนั้นพิจารณาแล้วได้ออกใบอนุญาต ให้ทำการซ่อมแซมบ้านพักอาศัย
วัตถุประสงค์เพื่อให้มีสภาพปลอดภัย โดยมีระยะไม่ต่ำกว่าบริเวณข้างเคียง แต่ปรากฏ
ว่านายนที ได้กระทำการซ่อมแซมบ้านพักอาศัยเกินไปกว่าที่ได้รับอนุญาต ผู้ถูกฟ้อง
คดีในฐานะผู้รับมอบอำนาจเจ้าท่าจากอธิบดีกรมเจ้าท่า จึงได้ร้องทุกข์ต่อพนักงาน
สอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญากับนายนที จนกระทั่งศาลจังหวัดนนทบุรีได้มีคำพิพากษา
ว่า นายนที ปลุกสร้างอาคารร้านอาหารในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่าเพิ่มเติมอีก
๙ ตารางเมตร ล่วงล้ำเข้าไปในแม่น้ำเจ้าพระยาโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมเจ้าท่า มี
ความผิดตามมาตรา ๑๑๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเดินเรือ
ในน่านน้ำไทยฯ ปรับ ๔,๕๐๐ บาท เมื่อนายนทีให้การรับสารภาพ จึงลดค่าปรับเป็นเงิน
๒,๒๕๐ บาท

หลังจากนั้น นายนที จึงได้มีหนังสือขอให้กรมเจ้าท่าแก้ไขใบอนุญาตให้ปลุกสร้าง
สิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ซึ่งออกโดยคลาดเคลื่อนหรือสำคัญผิดในข้อเท็จจริงอันเป็น
สาระสำคัญ เนื่องจากผู้เขียนแบบแปลนที่ยื่นประกอบการขออนุญาตระบุตัวเลข
บอกระยะคลาดเคลื่อน ทำให้กรมเจ้าท่าระบุงระยะล่วงล้ำลำน้ำในแผนที่สังเขปผิดพลาด
แต่ในระหว่างที่กรมเจ้าท่ายังไม่ได้แจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีได้มี
หนังสือแจ้งให้นายนที ดำเนินการแก้ไขอาคารที่ปลุกสร้างล่วงล้ำลำน้ำให้เป็นไปตามที่
ได้รับอนุญาตตามคำพิพากษาของศาลจังหวัด นายนทีจึงได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่ง
ดังกล่าวว่าเป็นคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยไม่ชอบหรือถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือ
วิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยควรรอผลการพิจารณาจากกรมเจ้าท่าของตนเสียก่อน
ซึ่งในเวลาต่อมาอธิบดีกรมเจ้าท่าได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของนายนทีว่า
แบบแปลนฉบับอื่นมิได้ระบุรายละเอียดแนวเขตที่ดินกรรมสิทธิ์ที่ชัดเจน จึงต้อง
ถือเอาแบบแปลนฉบับแรกมาใช้ในการวัดทำแผนที่สังเขปประกอบใบอนุญาตให้
ปลุกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำน้ำดังกล่าว สำหรับคำอุทธรณ์ของนายนทีนั้น ผู้ถูกฟ้องคดี
ในฐานะผู้ทำคำสั่งดังกล่าวพิจารณาอุทธรณ์แล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ของนายนที
เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงแน่ชัดแล้วว่า ผู้อุทธรณ์กระทำผิดฐานปลุกสร้างสิ่งล่วงล้ำ
ลำน้ำ ไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตจริง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีบันทึกข้อความถึงผู้อำนวยการ
สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์เพื่อดำเนินการ
พิจารณาอุทธรณ์ต่อไป แต่ยังไม่มีการแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีได้มี
หนังสือแจ้งคำสั่งให้นายนที ทำการรื้อถอนสิ่งปลุกสร้างล่วงล้ำลำน้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต
จำนวน ๙ ตารางเมตร ออกไปให้พ้นจากแม่น้ำเจ้าพระยา โดยให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐

วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว หากไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคจะดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด พร้อมแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว

จากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีคำสั่งแจ้งแก่นายนที ว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่แจ้งให้นายนที ดำเนินการแก้ไขอาคารที่ปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาตตามคำพิพากษาของศาลจังหวัด และคำสั่งที่แจ้งคำสั่งให้นายนที ทำการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต จำนวน ๙ ตารางเมตร ออกไปให้พ้นจากแม่น้ำเจ้าพระยา มีข้อผิดพลาดในสาระสำคัญ จึงยกเลิกคำสั่งทั้งสองฉบับดังกล่าว และมีคำสั่งให้นายนที รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต จำนวน ๙ ตารางเมตร ออกไปให้พ้นจากแม่น้ำเจ้าพระยา โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว หากไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด สำนักงานเจ้าท่าจะดำเนินการตามกฎหมายโดยเคร่งครัด ค่ะคุณเบิร์ต

๖. แล้วผลการวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ศาลฯ มีความเห็นอย่างไรบ้างคะ

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้ว มีความเห็นอย่างนี้ครับว่า เมื่อความปรากฏแก่ ผอ.สำนักงานเจ้าท่าฯ ว่า นายนที เจ้าของร้านอาหารปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ก็ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ทั้งในส่วนคดีอาญา ซึ่งศาลจังหวัดนนทบุรีได้พิพากษาถึงที่สุดให้ปรับนายนทีแล้ว และมีคำสั่งเป็นหนังสือแจ้งให้นายนทีรื้อถอนหรือแก้ไขอาคารหรือสิ่งอื่นใดนั้นให้เสร็จสิ้นโดยถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งแม้ว่า ผอ.สำนักงานเจ้าท่า (ผู้ถูกฟ้องคดี) จะยกเลิกคำสั่งดังกล่าวโดยอ้างว่ามีข้อผิดพลาดในสาระสำคัญ และได้ออกคำสั่งใหม่ อันเป็นการกระทำที่บกพร่องและทำให้การบังคับทางปกครองมีความล่าช้าอยู่บ้าง แต่ก็ยังถือไม่ได้ว่า ผอ.สำนักงานเจ้าท่า ละเลยต่อหน้าที่ตามที่ พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ กำหนดให้ปฏิบัติในกรณีไม่ดำเนินการให้นายนทีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ปลูกสร้างไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงในเวลาต่อมา (ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น) ว่า เมื่อนายนทีทราบผลการพิจารณาอุทธรณ์แล้วได้ยื่นฟ้อง ผอ.สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๒ เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และกรมเจ้าท่า เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อศาลปกครองกลาง เพื่อขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีหลายฉบับ รวมถึงคำสั่งของ ผอ.สำนักงานเจ้าท่า ที่ให้นายนทีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างล่วงล้ำลำน้ำด้วย การที่ ผอ.สำนักงานเจ้าท่าฯ ยังไม่ฟ้องคดีปกครองเพื่อบังคับให้มีการรื้อถอนสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ตามพระราชบัญญัติการเดินเรือใน

น่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๕๕๖ และระเบียบกรมเจ้าท่า ว่าด้วยการควบคุม ตรวจสอบและเร่งรัดการดำเนินคดีเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๙ และยังไม่ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่พิพาทอันเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ จึงไม่เป็น การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกัน

ดังนั้น คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดจึงมีคำพิพากษายืนตามศาลปกครองชั้นต้น พิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียม

(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๓๗/๒๕๖๗)

๗. จากตัวอย่างคดีปกครองในเรื่องนี้...อาจารย์มีอะไรอยากจะฝากทิ้งท้ายเป็นข้อคิด อุทาหรณ์เพิ่มเติมสักเล็กน้อยไหมคะ

.....
.....
.....
.....
.....

ช่วงปิดท้ายรายการ วันนี้ต้องขอขอบคุณ คุณชวิต เหล่าปียสกุล ที่มาให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เขตอำนาจศาลปกครองในคดีละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตอนหน้า เตียวคุณชวิตจะมาเล่าให้ เราฟังเพิ่มเติมนะคะว่า คดีละเมิดของเจ้าหน้าที่เนี่ยมีกรณีใดอีกบ้าง ขอขอบคุณค่าคุณชวิต

ท่านผู้ฟังคะ ที่ได้ฟังมาทั้งหมดนี้ หากท่านผู้ฟังต้องการติดตามรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ย้อนหลัง ท่านสามารถเข้าไปรับฟังได้ทางทาง เว็บไซต์สำนักงานศาลปกครอง และหากท่านผู้ฟังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินงานของ ศาลปกครองหรือคดีปกครอง สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ ค่ะ

ท้ายนี้ ขอขอบคุณสมาคมสื่อช่อสะอาดที่ให้การสนับสนุนออกอากาศในวันนี้ พบกับรายการ “ศาลปกครองพบประชาชน” ได้ใหม่ ทุกวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา ๑๙.๓๐ – ๒๐.๐๐ น. ก่อนจากกันในวันนี้ เรามารับฟังคลิปเสียงประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้ ศาลปกครองออนไลน์ หรือ All Cloud และคลิปเสียงประชาสัมพันธ์ระบบงาน คดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Court กันก่อนนะคะ

สำหรับวันนี้ สวัสดีค่ะ

-----สปอต All Cloud เสียงเบิร์ด-----

-----สปอต E-Court เสียงตุ๊ก-----